

☉ SAHİBİ :

TÜRKİYE İSLÂM
ENSTİTÜLERİ TALEBE
FEDERASYONU ADINA
GENEL BAŞKAN

Cahid BALTACI

☉ YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ

İsmail L. ÇAKAN

BU SAYIDA

VEDA	İslâm MEDENİYETİ
İSLÂM VE BATI	M. EL-MAĞRİBİ
	Terc: Ömer CEBECİ
İSLÂMDA HELAL VE HA- RAM MANTIĞI	Celâl YENİÇERİ
ÜNLÜ CELVETİ ŞEYHLERİ	Hakkı Şinasi ÇORUH
CEVİZ KABUKLARI (Şiir)	Safvet ÇELEBİ
EBU'L - HASAN EL-MÜ- ZEYYİN	Dr. A. Subhi FURAT
İMAM-HATİB GENÇLİĞİ Şiir	Mustafa BAYBURTLU
İSLÂM HUKUKU VE ROMA HUKUKU	Av. Dr. Y. Ziya KAVAKÇI
İMAM - HATİB OKULLARI VE KÖY ENSTİTÜLERİ ...	Sabri AKDENİZ
HAYATA DÖNMELİYİZ ...	Ali Ulvi KURUCU
ZAFERİNİZ, İSLÂMİN ZA- FERİ OLACAKTIR	Fahreddin OLGUNER
YÜKSEK İSLÂM ENSTİTÜ- SÜ ROZETİ	Yük. Müh. Ö. KIRAZOĞLU
MEHMED ÂKİF'İN İNANÇ- LARI VE SECİYESİ	Mahir İZ
İSLÂM İŞİĞİNDE SİYASET	M. Said ÇEKMEGİL
MÜSLÜMANLARIN TIB'DA- KI YENİLİKLERİ	Hasan ÖZÖNDER
SÜLEYMANİYE (Şiir)	KIBRISLI
OSMANLI MİMARLIĞI	Cevad ÜLGER
SUALLERE CEVAPLAR ...	G. MERT - Y. V. YAVUZ
TİYATROMUZDA BUNA- LİM VE «ESKİ ÇAMLAR BARDAK OLDU	Hilmi KURFULUŞ
FİLM HİKÂYESİ YARIŞ- MASI	İslâm MEDENİYETİ
HZ. EBU BEKİR	LUT-KAN
HABERLER	Dr. Cahit ÖNEY
RUBÂİ	İslâm MEDENİYETİ

İDAREHANE

Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Genel Merkezi
Nuruosmaniye Caddesi No: 82/2
Tel. : 22 46 02

CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Haberleşme ve Havalâ Adresi :
İSLÂM MEDENİYETİ, P.K. : 1315

SİRKECİ

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: T.I.H.O.M.C.F. Genel Başkanı: Mehmet KARAMAN
Kayseri: T.I.E.T.F. İkinci Başkanı: İmdat N. NURSAÇAN
İzmir : T.I.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Başk. : Orhan ÇETİN

TEKNİK KADRO

Sekreter : Erdoğan ATAK
Ressam : Gürbüz AZAK
Dizgi ve Baskı : F A T İ H M A T B A A S I — İSTANBUL
Yıl: 2 — Sayı: 17
Basıldığı tarih: 18/1/1969

ABONE

Yıllık : 12 sayı, 25 TL.
Altı Aylık : 6 sayı, 12,5 TL.
Öğrencilere: Yıllık 20 TL.
» 6 aylık 10 TL.
Yabancı memleketlere posta
ücreti ilâve edilir.

Bir sayısı: 250 Kuruş.

İLÂN TARİFESİ

Dış Kapak: 2 renk 2.500 TL.
Tek renk: 2.000 TL.
İç Kapak: 2 renk 1.500 TL.
Tek renk: 1.000 TL.
Renkli ilân sahifesi :
Tamam : 1.200 TL.
1/2 : 750 TL.
1/4 : 400 TL.
1/8 : 250 TL.

Mecmuamızdaki yazılar me'haz gösterilmeden alınmaz.
Gönderilen yazılar basılsın basılmasın iade edilmez.

Sosyoloji

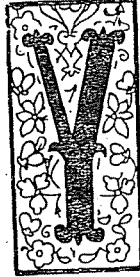
Bir İnceleme:

İslâm Işığında SİYASET

M. Said ÇEKMEGİL

«Politika ile meşgul olmak istemeyen münevverleri bekleyen korkunç bir âkibet vardır; cahiller tarafından idare edilmek...»

Aristo

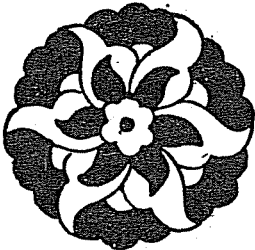
İllar yılı kulaklarımızı tırmalayan, kontrolü yapılmamış bir söz vardır: (Dindarlar siyasete karışmazlar.) Bu Avrupaî, daha doğrusu havaî görüş bir hayli de taraftar bulmuş gibidir; Şeytandan sakıncasına siyasetten kaçmak, eğer bir siyaset icabı değilse, çilekeş âdemoğullarının bir kısmını ya meleklestirmek ya da koyunlaştırarak, kolay sömürülecek hale getirmek kastına dayanır belki.. Ama olacak iş değil...

İnsanların hakları olan âdilâne bir idare sistemini getirmeye yegâne vasıta bildiğimiz politikayla meşgul olmak için illa da dinsiz olmak şartını, siyasetin dindarlara kapalı olduğu kanaatını kim ortaya atmıştır; Aslında dünyada böyle bir müeyyide olup olmadığını da bilmiyoruz. Bu gayri akli düşünceyi sakın siyasete dinsizliğe âlet etmek isteyen materyalistler yaymış olmasın?

Dini siyasete âlet etmek, maddecilerden de aşağı olan, münafıklığa düşmek tehlikesinden korkmamak olur. İnsan eğer hak dine iman etmişse, onu değil siyasete, dünyevî hiçbir şeye âlet etmeyi dahi düşünceye kadar küçülemez. Şayet dini siyasete âlet edenler varsa, onların din düşmanı olduğu düşünülebilir; Değilse indi-İlahide en büyük bir günahkâr olduğunda şüphe edilemez.

Dini âlet değil de ebedî saadete götürün yegâne doğru yol bilenlerin bu yolda her yararlı vasıtayı kullanması kadar tabii ne olabilir. Bu tabiiyetler neden gayri tabii olarak görülmeye başlamıştır? Bu gerçekleri bildiğimiz kadarıyla düşünen insanlara nasıl izah edebiliriz?

«Politika entellektüel faaliyetin en aşağılık şekli değil midir» diye soran ve siyaseti ancak batıda tanıyan meşhûr Alain

gibilere deriz ki, siyaset yalnız insanlar için mevzuubahistir. İnsan siyasetinin, politika sanatının kudreti kadar insandır. Gayesi olmayan, gayesinin tahakkuku yollarını aramak ihtiyacını duymayan yaratık insan olamaz. Mahlûk eğer insan ise, iyi veya kötü, güzel veya çirkin.. Mutlaka bir gayesi olacak; böyle bir gayeye sahip olunca da onu gerçekleştirme yollarını arama ihtiyacını elbette duyacaktır. İşte, ihtiyaçların teminde kolaylıklar arayan, kendinden başka yaratılmışlar vasıta kılmaktan kaçınmayan, insaflı, insafsız yolları denetmekten yılmayan tek mahlûk yalnız insanoğlu olduğu görülüyor.

Madem ki politika yalnız insana hasır ve insani bir haslettir; O halde bir kısım insanlar tarafından nasıl ihmal edilir? Onu kötü ellere terk ettikten sonra kötü görmek, büyük bir düşünce hatası olmaz mı? Edmond Burke, «Fena insanlar birleştiği zaman iyiler elele vermelidir; yoksa herbiri teker teker mahvolmaktan kendini kurtaramaz» der

Bu hususta sadece şair zannettiğiniz, politika dışı bir san'atkar diyebilen Yahya Kemal Beyathı bakınız neler diyor:

«.. Napolyonun, 18. asır Almanyasında edebiyât mensuplarının politikaya ve idareye karıştırılmaması çok zararı intaç ettiğine dair bir mütealası vardı, fikir beni çok düşünürdü. Bir milletin mütefekkirleri onun mukadderatına en ziyade hassas olan ve en hassas insanlar ise herkesten ziyade onların politika yapmaları doğru olur... Kendi milletinin mütefekkirleriyle düşüp kalkan bir rejimin iş amirleri, kendilerini en tasvipkâr bir murakebe altında bulunduruyorlar demektir... Şu hayatta hiçbir şey olmayanlar, bir şey olanları bilhassa politika içinde görünce hemen taşlamaya başlarlar... Nedenlerin bu haleti ruhiyesi tahlil edilince anlaşılır ki politika yani bir milletin mukadderatının ceryanları tamamiyle şahsiyetsiz olanların elinde bulunmalıdır, demek istiyorlar. Ben bu nazariyeyi tersine çevirerek, bir parlamentonun içinde hiçbir mesleğe veya meziyete muvaffak olmayan bir kimse görünce: — Bu

adam politikayla uğraşamaz, dışarı atınız... demek isterdim.»

Tarihin derinliklerinden sesi gelen Aristo da: «Politikayla meşgul olmak istemeyen münevverleri bekleyen korkunç bir akıbet vardır; o da cahiller tarafından idare edilmek» tir dermiş kim söylerse söylesin söz bir gerçeğin ifadesi olarak görülüyor.

SİYASET MASUMDUR

Siyaset geçici menfaatler adına kullanırsa işte bugünkü karmaşıklık meydana gelir. Fakat çok tesirli bir vasıta olan politika, Hakın ve hakka bağlı hukukun gerçekleşmesi için kullanırsa beşerin yüzünü güldürdüğüne şahit olunabilir.

Görülüyor ki, idare etme ve edilme san'atı olan siyaset vasıta olarak mâsumdur, suçsuzdur. O hakın emrinde olunca izzete, bâtılın emrinde olunca zillete hizmet eder.

Keyfi idare şekillerinin her türlü bâtılı besleyip büyüterek üreten birer bataklık olarak karşımıza çıkıyor. Bunun böyle oluşu daha ziyade ferdi sultanlarda göze çarpar. Biraz da fertleri putlaştıran eğitilmemiş, geri ve suursuz toplulukların sebep olduğu hadiselerdir. Dünün Avrupasını ve bugünün topyekûn dünyasını saran papazların kıralların başkalarını sanki hata yapmaz kişilermiş gibi ilâhlaştıranlara işâret ederken Elmalılı Hamdi Yazır merhum der ki: «..Reislerini ve büyüklerini Allahı sever gibi sevenler ve onların emri hakka muhalif emirlerine itaat ederek Allaha isyan edenler, bunları Allaha nazir ve emsali itihaz etmiş olurlar ki bütün putperestlik esası bu tarzı muhabbetedir.»

Bugünün yeni putçuluğunu da garplı müellif Prof. M. Duverger şöyle tesbit ediyor: «Komünistlerin giriştikleri partiyi ve proleter sınıfı ilâhlaştırmak gayreti, Hegel'in devleti ilâhlaştırmak gayretine benzer ve aynı neticeleri verir.»

SUÇ KEYFİLİKTEDİR

Keyfiyet yalnız Monarşik idarelerde mi bulunur? Oligarşik, yani bir zümrenin arzusu istikametinde idare edilen topluluklarda da keyfilik vardır. Şu farkla ki, birinde şahıs keyfi, öbüründe bir zümrenin kolektif keffi mev-

zuubahistir. Bürokrasi, yani yüksek memurların idare hâkimiyeti; Aristokrasi, yani hakimiyetin mahdut bir vatandaşlar sınıfına tanınması, ki bunlarda da idare yüksek memurların veya sınırlı bir yurttaşlar gurubunun keyfine göre yapılır..

Hatta demokrasi, yani ekseriyet sistemiyle idare olunmak dahi % 51 çoğunluğun keyfine göre yönetilmektedir. Onun içindir ki en az zararlı (Ehven-i şer) sayılan demokrasi bile insanları tatmin eder görülmemiş, zaruri olarak ondan daha kötü keyfiliklere düşmemek için onu tercih etmek mecburiyetinde bulunduğu sanılmıştır.

MÜSLÜMANIN SİYASETİ

Bundan sonra müslümanın siyasetine yeniden özet bir bakış daha yapalım:

Müslümanın siyaseti, raiyesinin yani idaresinden sorumlu olduğu kimselerin, haklarının korunması, hukuklarının, içerden ve dışardan çıkacak zalimlere, çiynettirilmemesi içindir.

Dünyadaki bu hak ve hukuk koruyuculuğu, müslüman için en büyük bir izzettir. Bu izzete yükselmek için çalışmak ise büyük bir vazifedir. Bu siyasi vazifedeki mes'uliyetin ağırlığı kadar da büyük mükâfat vardır.

TEŞEKKÜR

Mübarek Ramazan bayramı dolayısıyla mecmuamıza tebrik gönderen abone ve okurlarımıza en samimî dileklerimizle mukabele eder, iki cihan saadetleri dileriz.

İslâm Medeniyeti